

Puheenjohtajiston mietintö koskien

jäsen ehdotusta arktisen alueen pelastuskapasiteetin rahoittamisesta

1. Puheenjohtajiston ehdotus

Puheenjohtajisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittelee Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että Pohjoismaiden valtiovarainministerit (MR-FINANS) perustavat työryhmän selvittämään yhteisen järjestelmällisen ratkaisun kehittämistä arktisen alueen valvonta-, etsintä- ja pelastustoiminnan kustannusten rahoittamiseksi arktisen alueen valvonta- ja pelastusyhteistyötä koskevan Arktisen neuvoston sopimuksen nojalla.

että yksi työryhmän tutkimista mahdollisuuksista on risteilyaluksilta Pohjoismaissa koordinoitusti perittävä maksu ja siitä saadun tuloon käyttäminen arktisen alueen etsintä- ja pelastustoiminnan rahoittamiseen.

että Pohjoismaiden valtiovarainministerit antavat Pohjoismaiden neuvostolle selonteon työryhmän päätelmistä Helsingin istunnossa vuonna 2012.

2. Taustaa

Arktinen neuvosto hyväksyi toukokuussa 2011 pelastuspalvelusopimuksen (niin kutsuttu Search and Rescue -sopimus), jolla lisätään pelastusvalmiutta arktisella alueella. Pohjoismaiden neuvoston mielestä tämä ei kuitenkaan riitä, varsinkaan onnettomuuksien estämiseksi. Pohjoismaiden neuvosto hyväksyi jo Kööpenhaminan istunnossa marraskuussa 2011 useita suosituksia, joissa Pohjoismaiden hallituksia kehoitetaan käynnistämään konkreettisia toimia sekä ympäristön että ihmisten turvallisuuden parantamiseksi arktisella alueella. Pohjoismaiden neuvosto toivoo yhteistä valmiutta arktisten merialueiden valvontaan ja haluaa myös lisätä onnettomuuksien ennalta ehkäisemiseen tähtäävää yhteistyötä pohjoisessa. Pohjoismaiden mittakaava on järkevää useilla aloilla, varsinkin kun on kysymys kalliista hankinnoista ja toiminnasta rajat ylittävillä aloilla kuten

meriturvallisuudessa. Pohjoismaiden neuvosto hyväksyi useita Arktikseen liittyviä suosituksia esitettäväksi Pohjoismaiden hallituksille, mukaan lukien yhteisen toimintayksikön perustamisen arktisille merialueille.

Nordisk Råd

3. Lausunnot

Ehdotus ei ole ollut varsinaisella lausuntokierroksella, mutta jo Pohjoismaiden neuvoston Kööpenhaminan-istunnossa marraskuussa 2011 yleiskeskustelussa ehdotettiin arktisen alueen valvonta-, etsintä- ja pelastustoiminnan kustannusten rahoittamista.

1549/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Jäsenehdotus

4. Puheenjohtajiston näkemykset

Pohjoismaiden neuvoston puheenjohtajisto oli Oslossa tammikuussa 2012 pidetyssä kokouksessa yksimielinen tarpeesta selvittää rahoitusmahdollisuuksia valvonta- ja pelastuskapasiteetin lisäämiseksi arktisella alueella. Islannin valtuuskunnan ehdotus pelastuskapasiteetin rahoittamisesta on jatkoa arktisten alueiden merenkulun turvallisuutta koskeville suosituksille, jotka hyväksyttiin Pohjoismaiden neuvoston istunnossa Kööpenhaminassa marraskuussa 2011. Puheenjohtajisto tuki keskusteluissa Islannin ehdotusta.

Dnro 12-00031-6

Yhä useampia risteilyaluksia purjehtii arktisilla merialueilla ja jään sulaessa laivaliikenne vaan lisääntyy. Sen vuoksi on selvitettävä, eikö varustamoiden pitäisi osallistua oman turvallisuutensa rahoittamiseen.

5. Päätelmät

Edellä esitetyn perusteella puheenjohtajisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että Pohjoismaiden valtiovarainministerit (MR-FINANS) perustavat työryhmän selvittämään yhteisen järjestelmällisen ratkaisun kehittämistä arktisen alueen valvonta-, etsintä- ja pelastustoiminnan kustannusten rahoittamiseksi arktisen alueen valvonta- ja pelastusyhteistyötä koskevan Arktisen neuvoston sopimuksen nojalla.

että yksi työryhmän tutkimista mahdollisuuksista on risteilyaluksilta Pohjoismaissa koordinoitusti perittävä maksu ja siitä saadun tulon käyttäminen arktisen alueen etsintä- ja pelastustoiminnan rahoittamiseen.

että Pohjoismaiden valtiovarainministerit antavat Pohjoismaiden neuvostolle selonteon työryhmän päätelmistä Helsingin istunnossa vuonna 2012.

Reykjavikissa 22. maaliskuuta 2012

*Bendiks H. Arnese*n (A)
Bertel Haarder (V)
Christer Winbäck (fp)
Cristina Husmark Pehrsson (m)
Helgi Hjörvar (A)
Karin Åström (S)

Kimmo Sasi (kok.)
Karin Åström (S)
Maarit Feldt-Ranta (sd.)
Rigmor Andersen Eide (KrF)
Silvia Modig (vas.), Suomi
Simo Rundgren (kesk.)

JÄSENEHDOTUS

Nordisk Råd

1549/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Liitteet:
– Jäsen ehdotus

Dnro 12-00031-6

Jäsen ehdotus arktisen alueen pelastuskapasiteetin rahoittamisesta

Pohjoismaiden tulee priorisoida valvonnan ja pelastuskapasiteetin lisäämistä arktisella alueella.

Vuonna 2009 julkaistussa Stoltenbergin raportissa todetaan, että laivaliikenteen lisääntyminen arktisella alueella asettaa isoja haasteita muun muassa alueen puutteellisten etsintä- ja pelastuspalvelujärjestelmien takia. Raportissa ehdotetaan pohjoismaisen valvonta- ja varoitusyksikön perustamista pohjoismaisille merialueille sekä pohjoismaisen meritoimintayksikön perustamista Pohjoismaiden rannikkovartiostojen ja pelastuspalvelujen yksiköistä.

Vuonna 2011 solmitun etsintä- ja pelastusyhteistyötä merellä ja ilmassa koskevan Arktisen neuvoston sopimuksen 7. artiklassa todetaan, että yksi jäsenvaltio voi vaarallisissa tilanteissa pyytää apua toiselta jäsenvaltiolta. Lisäksi 9. artiklassa todetaan, että jäsenvaltioiden tulee tehdä yhteistyötä tietyillä etsintä- ja pelastustoimintaan liittyvillä aloilla.

Pohjoismaiden neuvosto on antanut suosituksia Pohjoismaiden hallituksille yhteiskuntaturvallisuuteen liittyvän pohjoismaisen yhteistyön vahvistamisesta (suositus 13/2010/presidiet) ja arktisen alueen merenkulun turvallisuuden ja ympäristönsuojelun parantamisesta (suositus 18/2011/miljö).

Suosituksen 18/2011/miljö perustana olevassa ympäristö- ja luonnonvaravaliokunnan mietinnössä kuvataan muun muassa arktisen alueen valvonta- ja pelastuskapasiteetin vaatimia mittavia resursseja. Kasvava laivaliikenne ei välttämättä tuo lisätuloja valvonnasta ja pelastuksesta vastaaville toimijoille. Sen vuoksi saatetaan tarvita kansainvälistä yhteistyötä ja rahoitusta riittävän pelastuskapasiteetin turvaamiseksi.

Islannin valtuuskunnan mielestä on tärkeää, että Arktisen neuvoston pohjoismaiset jäsenmaat, joita on viisi yhteensä kahdeksasta jäsenmaasta, pyrkivät yhteistyössä löytämään yhteisen rahoitusratkaisun arktisen alueen valvonta- ja pelastustoiminnan lisäämiseksi. Valtuuskunnan arvion mukaan nyt on aika ottaa ensimmäinen yhteinen askel tähän suuntaan.

Vaihtoehtona on, että valtiot itse käynnistävät toimia valmiuden rahoittamiseksi, mikä voisi johtaa hankaliin tilanteisiin alusten purjehdusreittien osalta.

Edellä esitetyn perusteella Islannin valtuuskunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että Pohjoismaiden valtiovarainministerit (MR-FINANS) perustavat työryhmän selvittämään yhteisen järjestelmällisen ratkaisun kehittämistä arktisen alueen valvonta-, etsintä- ja pelastustoiminnan kustannusten rahoittamiseksi arktisen alueen valvonta- ja pelastusyhteistyötä koskevan Arktisen neuvoston sopimuksen nojalla.

että yksi työryhmän tutkimista mahdollisuuksista on risteilyaluksilta Pohjoismaissa koordinoitusti perittävä maksu ja siitä saadun tulon käyttäminen arktisen alueen etsintä- ja pelastustoiminnan rahoittamiseen.

että Pohjoismaiden valtiovarainministerit antavat Pohjoismaiden neuvostolle selonteon työryhmän päätelmistä Helsingin istunnossa vuonna 2012.

Oslossa 24. tammikuuta 2012

Álfheiður Ingadóttir (VG)

Árni Þór Sigurðsson (VG)

Bjarni Benediktsson (Sj.)

Helgi Hjörvar, puheenjohtaja (A)

Lúðvík Geirsson (A)

Siv Friðleifsdóttir (F)

Nordisk Råd

1549/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Jäsenehdotus

Dnro 12-00031-6